

Aan de fractie van het CDA Hardenberg
t.a.v. fractievoorzitter M. Breukelman
in afschrift aan de gemeenteraad van Hardenberg

Kampen, 5 april 2022

Geachte heer Breukelman, beste Martijn,

Opdracht

Vanuit het gegeven dat het CDA bij de gemeenteraadsverkiezingen 2022 met afstand de grootste partij in de gemeente Hardenberg is gebleven, heeft u het initiatief genomen tot de vorming van een nieuwe coalitie. Daarbij heeft u mij met instemming van alle partijen die zijn vertegenwoordigd in de nieuwe gemeenteraad, gevraagd om als verkenner/informateur te onderzoeken, welke coalities mogelijk en wenselijk zijn. Uitgangspunt daarbij is een stabiele meerderheidscoalitie.

Verkiezingsuitslag

De verkiezingsuitslag 2022 laat ten opzichte van 2018 op onderdelen verschuivingen in de samenstelling van de gemeenteraad van Hardenberg zien. De zetelverdeling is hieronder weergegeven, waarbij de volgorde is gebaseerd op het aantal uitgebrachte stemmen per partij:

	Zetelverdeling 2018	Zetelverdeling 2022	Vershil
CDA	11	11	-/-
OpKoers.nu	5	7	+2
ChristenUnie	6	7	+1
VVD	4	3	-1
PvdA	3	2	-1
D66	1	1	-/-
GroenLinks	1	1	-/-
50PLUS	2	1	-1
Totaal	33	33	

Proces

Om uitvoering aan mijn opdracht te geven heb ik op vrijdag 1 april jl. in afzonderlijke ontmoetingen vertegenwoordigers van alle acht partijen gesproken. Onderwerpen die telkens door mij aan de orde zijn gesteld, waren:

1. Welke duiding partijen vanuit eigen perspectief geven aan de verkiezingsuitslag;
2. Welke rol partijen de komende raadsperiode voor zichzelf zien weggelegd;
3. Wat de belangrijkste dossiers zijn waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt;
4. In hoeverre er dossiers zijn, die partijen niet willen behandelen;
5. In hoeverre eerder genomen besluiten zouden moeten worden teruggedraaid;
6. Welke coalitie, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke wordt gezien;
7. In hoeverre er op voorhand veto's bestaan ten aanzien van partijen, programma's of personen;
8. Of de voorkeur uitgaan naar een akkoord op hoofdlijnen, dan wel een gedetailleerd akkoord en of (daarnaast) de wens bestaat voor een raadsprogramma.

Daarnaast heb ik in alle gesprekken de ruimte geboden om aanvullende zaken aan de orde te stellen, waarvan de partijen het relevant vonden om mij daarover e.e.a. mee te geven.

In de raadsvergadering van 4 april jl. hebben de raadsfracties vervolgens in een openbaar debat de verkiezingsuitslag geduid. Bij dit duidingsdebat ben ik als toehoorder aanwezig geweest.

Bevindingen

Algemene indruk

- In zowel de afzonderlijke gesprekken op 1 april jl. als in het duidingsdebat van 4 april jl. is mij gebleken dat er een zeer constructieve houding bestaat bij alle partijen die zijn vertegenwoordigd in de raad van Hardenberg. De gesprekken op 1 april jl. heb ik bovendien als uiterst plezierig ervaren.
- Er bestaan wezenlijke interpretatieverschillen tussen partijen met betrekking tot wat de kiezer met deze verkiezingsuitslag tot uitdrukking heeft willen brengen.

Inhoudelijke thema's

- Met uitzondering van de fractie van 50PLUS worden door geen van de partijen (inhoudelijke) blokkades opgeworpen. De fractie van 50PLUS heeft aangegeven het dossier rond windenergie niet te willen behandelen, aangezien deze partij in alle gevallen tegen het plaatsen van kleine en grote windmolens op land is.
- Verder hebben bijna alle partijen aangegeven in beginsel en onder voorwaarden collegeverantwoordelijkheid te willen nemen. Daarbij heeft een aantal partijen, gelet op de verkiezingsuitslag, wel aangegeven dat hen enige bescheidenheid past.
- In de afzonderlijke gesprekken zijn diverse beleidsthema's naar voren gebracht, waarvan partijen het van belang achten dat deze in de komende raadsperiode aandacht krijgen. Het ligt voor de hand dat deze thema's in een volgende fase van de coalitievorming inhoudelijk besproken worden, teneinde te bezien in hoeverre deze onderdeel moeten gaan uitmaken van een op te stellen coalitieakkoord. Onderwerpen die in veel gesprekken naar voren kwamen, zijn:
 - o Wonen en volkshuisvesting in kwantitatieve en kwalitatieve zin;
 - o Leefbaarheid in de kernen (waaronder kernenbeleid);
 - o Landbouw(ontwikkeling);
 - o Veiligheid;
 - o Duurzame en brede welvaart (waaronder economische ontwikkeling);
 - o (Boven)regionale positie van Hardenberg (waaronder streekfunctie);
 - o Sociaal beleid (waaronder sociale gelijkheid en armoedebestrijding);
 - o Bestuurlijke vernieuwing en vergroten betrokkenheid van inwoners;
 - o (Boven)lokale bereikbaarheid;
 - o Centrumontwikkeling Dedemsvaart en Hardenberg;
 - o Duurzaamheid en energie.

Aard akkoord

- Met betrekking tot de aard van een op te stellen akkoord, spreken nagenoeg alle partijen een voorkeur uit voor een coalitieakkoord op hoofdlijnen, waarbij de inhoudelijke thema's niet tot in detail zijn uitgewerkt en waarmee er ruimte voor de gemeenteraad ontstaat om gedurende de komende raadsperiode voldoende inbreng te hebben. Tegelijkertijd wordt het door een aantal

partijen van belang geacht om in het op te stellen akkoord op onderdelen een investeringsrichting uit te werken.

- Met betrekking tot de vraag of er naast een collegeakkoord ook een raadsakkoord zou moeten worden opgesteld, hebben partijen zeer uiteenlopende reacties gegeven. Er zijn partijen die voor beide akkoorden opteren, er zijn partijen die enkel een raadsakkoord op hoofdlijnen nastreven dat vervolgens door een college kan worden uitgewerkt en er zijn partijen die een voorkeur uitspreken voor enkel een collegeakkoord. Verder zijn er partijen die rekening houden met de mogelijkheid dat er een raadsakkoord wordt gesloten, ook als dat niet op raadsbrede steun kan rekenen.

Omvang en kwaliteit college

- De vraag of een nieuw te vormen college naast de burgemeester uit drie of vier wethouders zou moeten bestaan, is door partijen niet eenduidig beantwoord. De meeste partijen spreken een voorkeur uit voor vier wethouders, gezien het ambitieuze karakter van Hardenberg en de (bovenlokale) bestuurlijke uitdagingen waar Hardenberg voor staat. Een college met drie wethouders is voor een aantal partijen echter ook bespreekbaar.
- In de gevoerde gesprekken wordt breed en met nadruk naar voren gebracht, dat de bemensing van een nieuw college een wezenlijk aandachtspunt moet zijn bij de verdere formatiegesprekken. Het gegeven dat Hardenberg voor stevige bestuurlijke uitdagingen staat, vereist dat de partijen met stevige kandidaten komen die voldoende ervaring hebben opgebouwd in het openbaar bestuur. Daarbij is tevens het belang van een bovenlokaal bestuurlijk netwerk benoemd. Bestuurlijke kwaliteit en stabiliteit zijn door nagenoeg alle partijen expliciet naar voren gebracht.
- Het aspect van bestuurlijke kwaliteit en stabiliteit kan niet los worden gezien van de ervaringen vanuit de afgelopen bestuursperiode, die door diverse partijen zijn benoemd. De verschillende bestuurswisselingen in het college zijn daarbij als zorgelijk ervaren, mede ook met het oog op de gewenste regionale positionering van Hardenberg.

Samenstelling coalitie

- Vele mogelijke coalities zijn genoemd, waarbij partijen in hun oordeelsvorming niet uitsluitend de verkiezingsuitslag hebben betrokken. Ook bij het vraagstuk van de samenstelling van een nieuwe coalitie, zijn de kwaliteit en de stabiliteit van het bestuur als een wezenlijk aspect benoemd.
- Door alle partijen wordt het vanzelfsprekend geacht dat het CDA deel uitmaakt van een nieuwe coalitie. In overwegende mate is daarbij de voorkeur uitgesproken voor een breed gedragen coalitie. Daarbij ligt deelname van kleinere partijen minder voor de hand dan partijen met drie of meer zetels. Partijen met minder zetels in de raad dragen namelijk in onvoldoende mate bij aan de door alle partijen gewenste breedte van de coalitie. Omgekeerd wordt ook een coalitie van twee partijen door geen van de partijen als optie genoemd, vanuit het gegeven dat een dergelijke variant niet leidt tot een breed gedragen coalitie.
- Tegelijkertijd komt uit de gesprekken naar voren dat de te vormen coalitie niet zodanig dient te zijn dat onvoldoende ruimte wordt ervaren voor constructieve inbreng en debat vanuit de gemeenteraad.

Advies

Dit alles brengt mij voor het proces van coalitievorming tot het volgende advies:

1. In eerste instantie worden de mogelijkheden verkend om te komen tot een coalitie van ten hoogste vier partijen, waarvan in ieder geval het CDA als grootste partij deel uitmaakt en waarbij potentiële coalitiepartners tenminste drie raadszetels vertegenwoordigen.
2. In deze verkennende fase worden er door de grootste partij gesprekken gevoerd met afzonderlijk OpKoers.nu, de ChristenUnie en de VVD. Eventueel vindt er daarnaast een gezamenlijk gesprek plaats.
3. Deze verkennende fase heeft allereerst tot doel om te bezien of er in programmatische zin voldoende gemeenschappelijke basis bestaat om tot een coalitie te kunnen komen.
4. Deze fase heeft daarnaast tot doel om de voorkeur voor een coalitie bestaande uit drie of vier partijen scherp te krijgen alsmede de samenstelling van deze coalitie.
5. Deze fase heeft verder tot doel om duidelijkheid te verkrijgen over het gewenste aantal wethouders, alsmede over de voor te dragen wethouders-kandidaten, waarbij wordt beoordeeld of deze kandidaten passen bij de uitdrukkelijke wens van voldoende bestuurlijke ervaring en bestuurlijke stabiliteit.
6. De gesprekken vinden plaats onder voorzitterschap van de informateur en leiden – gelet op de voorgaande onderdelen van dit advies – idealiter tot een keuze voor drie of vier partijen waarmee het informatieproces kan worden voortgezet en tot een keuze van het aantal wethouders dat onderdeel van een nieuw college zal gaan uitmaken.
7. Omdat in de verkennende fase nadrukkelijk ook over personen zal worden gesproken, zullen de gesprekken in beslotenheid plaatsvinden.

Desgewenst ben ik bereid om u een nadere toelichting te geven op mijn advies en ik verneem graag van u in hoeverre u zich kunt vinden in mijn advies. Volledigheidshalve meld ik u dat alle partijen waarmee ik heb gesproken, ermee hebben ingestemd dat ieders gespreksverslag met alle partijen wordt gedeeld. Als bijlagen bij dit advies treft u dan ook de gespreksverslagen.

Hartelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'T' followed by a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Theo Rietkerk (verkenner/informateur)

Kennismakingsgesprek informateur Hardenberg met 50PLUS

Datum:	vrijdag 1 april 2022
Tijd:	13:45 – 14:15 uur
Locatie:	Dedemsvaartzaal gemeentehuis Hardenberg
Aanwezig:	Theo Rietkerk (informateur), Gijs Schuurman (fractievoorzitter 50PLUS), Hanneke Schuurman (beoogd schaduwfractielid 50PLUS) en Erik Hoitink (ambtelijke ondersteuning en verslag)

Gespreksverslag

De informateur heet de aanwezigen van harte welkom en nadat iedereen zich kort heeft voorgesteld, licht de informateur het beoogde proces rond de coalitievorming toe. Ter voorbereiding op dit kennismakingsgesprek heeft de informateur een gespreksleidraad aan zijn gesprekspartners gestuurd, met daarin een aantal vragen die in dit kennismakingsgesprek aan de orde komen.

- Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?*
50PLUS is teleurgesteld over de uitslag. Ze wijt het zetelverlies onder meer aan de lage opkomst. Het gegeven dat er dit keer geen stembureaus in bejaardentehuizen waren, heeft de ouderenpartij ook parten gespeeld. Tenslotte draagt de onrust binnen de partij, zowel landelijk als lokaal, ook niet bij aan de gewenste stabiliteit.
- Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?*
Gelet op de verkiezingsuitslag, gaat 50PLUS uit van een rol in de oppositie. De zetel van 50PLUS zal van onvoldoende betekenis zijn voor deelname aan de coalitie.
- Wat zijn voor u de drie belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt en heeft uw fractie daarin een rangorde?*
Hoewel 50PLUS aangeeft dat alle dossiers voor haar belangrijk zijn, geeft zij de volgende gerangschikte opsomming:
 - Huisvesting (jongeren, starterswoningen en huisvesting voor senioren). Voor senioren moet er de mogelijkheid ontstaan om door te stromen. Dat is nu financieel niet mogelijk bij gewenst verhuizing naar een appartement. Ten behoeve van starters moeten voldoende betaalbare koop- en huurwoning beschikbaar komen. Anders trekken jongeren weg en is het lastig om ze terug te laten keren. De woningmarkt moet dus meer toegankelijk te zijn voor jong en oud, in zowel het koop- als huursegment.
 - Gratis openbaar vervoer voor ouderen door middel van buurtbussen, ook vanuit het buitengebied en woongebieden die verder van het centrum liggen.
 - Armoedebestrijding, waarbij het uitgangspunt is dat niemand in armoede mag leven. Het is de taak van de gemeente om dit op te lossen, bijvoorbeeld door hogere uitkeringen. Het kan niet zo zijn dat mensen afhankelijk zijn van de voedselbank.
- Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen? Zo ja, waarom niet?*
Een dossier dat 50PLUS niet wil behandelen, is windenergie. De partij is en blijft tegen de plaatsing van windmolens op land. Dat geldt zowel voor kleine als grote windmolens.

5. *Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?*
De zondagsopenstelling hoeft niet teruggedraaid worden, maar moet worden verbreed zodat naast supermarkten ook andere winkels de mogelijkheid krijgen om iedere zondag geopend te zijn.
6. *Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?*
CDA, de ChristenUnie en OpKoers.nu vertegenwoordigen samen 25 zetels. Deze driepartijencoalitie is daarmee de meest wenselijke. 50PLUS vindt 3 wethouders ruim voldoende voor Hardenberg. Dus iedere coalitiepartij één wethouder. Wanneer voor een vierpartijencoalitie kan worden gekozen voor 2 parttimewethouders.
7. *Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?*
Een wethouder van Hardenberg moet in Hardenberg wonen of binnen een jaar in Hardenberg komen wonen. De huidige situatie, waarbij enkele wethouders buiten Hardenberg wonen, is voor 50PLUS ongewenst. Op die wijze ontstaat geen binding met de gemeente Hardenberg en haar inwoners.
8. *Waar gaat uw voorkeur naar uit: naar een raadsprogramma met (bijvoorbeeld) een strategische agenda, een collegeprogramma (op hoofdlijnen of meer gedetailleerd)? Wat zijn de redenen voor uw voorkeur?*
De voorkeur van 50PLUS gaat uit naar een collegeprogramma op hoofdlijnen, zodat er nog wat in te kleuren valt. Dit collegeprogramma zou de leidraad kunnen vormen voor een eventuele raadsagenda, waarbij unanieme steun vanuit de raad voor 50PLUS niet noodzakelijk is. 50PLUS zal overigens niet instemmen met een collegeprogramma om de handen vrij te hebben in het raadsdebat.
9. *Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?*
50PLUS ziet graag dat het nieuwe college zich in gaat zetten voor beter openbaar vervoer. Weliswaar is dit een provinciale verantwoordelijkheid, maar het college moet daar de nodige druk op uitoefenen. Ook de Nedersaksenlijn en heropening van station Bergentheim zijn voor 50PLUS belangrijk.

50PLUS krijgt het gespreksverslag ter beoordeling voorgelegd en nadat het verslag is geaccordeerd, zal het met instemming van 50PLUS na afloop van het duidingsdebat op maandag 4 april 2022 ter informatie aan alle raadsfracties worden toegezonden.

Kennismakingsgesprek informateur Hardenberg met GroenLinks

Datum:	vrijdag 1 april 2022
Tijd:	14:30 – 15:00 uur
Locatie:	Dedemsvaartzaal gemeentehuis Hardenberg
Aanwezig:	Theo Rietkerk (informateur), Romano Boshove (fractievoorzitter GroenLinks), Eveline van Wijngaarden (namens GroenLinks) en Erik Hoitink (ambtelijke ondersteuning en verslag)

Gespreksverslag

De informateur heet de aanwezigen van harte welkom en nadat iedereen zich kort heeft voorgesteld, licht de informateur het beoogde proces rond de coalitievorming toe. Ter voorbereiding op dit kennismakingsgesprek heeft de informateur een gespreksleidraad aan zijn gesprekspartners gestuurd, met daarin een aantal vragen die in dit kennismakingsgesprek aan de orde komen.

1. *Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?*

De verkiezingsuitslag viel voor GroenLinks wat tegen. Ze hadden gehoopt op een tweede zetel en hebben de indruk dat de lage opkomst hen parten heeft gespeeld. Met name jongeren hebben minder gestemd dan gehoopt. GroenLinks vindt dat ze de afgelopen 4 jaar heeft laten zien dat de partij ook met slechts één zetel relevant is in de raad. GroenLinks hecht groot belang aan een stevig college gelet op de opgaven van Hardenberg. De omvang van de vorige coalitie was volgens GroenLinks echter niet in balans met de omvang van de oppositie. De uitdaging is om daar meer evenwicht in te krijgen.

2. *Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?*

GroenLinks past bescheidenheid, gelet op de verkiezingsuitslag. De partij heeft zich altijd constructief waar mogelijk opgesteld, maar is standvastig waar nodig. Deze houding zal ook in de nieuwe raadsperiode worden aangenomen. GroenLinks ziet zichzelf niet op voorhand in het college, maar sluit ook niets uit.

3. *Wat zijn voor u de drie belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt en heeft uw fractie daarin een rangorde?*

1. Duurzaamheid is voor GroenLinks het belangrijkste. Het bod van Hardenberg voor de RES staat op losse schroeven, nu het gebiedsproces Bergentheim-Kloosterhaar-Sibculo is gestopt. Daarmee is een grote uitdaging ontstaan. Dat geldt daarmee ook voor het meerjarenprogramma Duurzaamheid. Dat zal moeten worden herzien.
2. Ook Volkshuisvesting (wonen) is voor GroenLinks van belang, waarbij breder moet worden gekeken dan alleen naar bouwopgave. Het gaat ook om een visie op leegstaande gebouwen. Deze visie zou ook antwoord moeten geven op de vraag waar en hoe we bouwen, hoe we doelgroepen goed faciliteren en hoe er een goede balans met groen ontstaat. Zuinig ruimtegebruik en de relatie met bereikbaarheid etc. zal ook in deze brede visie terug moeten komen.
3. Sociale gelijkheid is het derde belangrijke thema voor GroenLinks. Dat geldt ook voor energiearmoede. Daarop zal extra beleid gemaakt moeten worden. En er zal concrete aandacht moeten worden geven aan lokale armoedebestrijding in plaats van uitsluitend

aan armoedebeleid. Het gaat om de volledige breedte van sociale gelijkheid. Dus bijvoorbeeld ook om de toegang tot sport voor iedereen.

4. *Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen? Zo ja, waarom niet?*
Dat is voor GroenLinks niet aan de orde.
5. *Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?*
Op voorhand zijn deze onderwerpen er niet voor GroenLinks, maar de partij heeft wel moeite met het besluit om het gebiedsproces Kloosterhaar-Bergentheim-Sibculo te stoppen. Dit gaat opnieuw spelen als een commerciële partij zich bij de gemeente meldt.
6. *Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?*
De verkiezingsuitslag laat drie grote machtsblokken zien, maar dat gegeven is voor GroenLinks juist niet doorslaggevend bij de coalitievorming. GroenLinks ziet weliswaar twee winnaars en het CDA dat stabiel de grootste partij blijft (ten opzichte van de landelijke trend beschouwt GroenLinks het CDA eigenlijk ook als winnaar), maar voor GroenLinks is een coalitie van de drie grootste partijen allerminst vanzelfsprekend. OpKoers.nu heeft namelijk de afgelopen 4 jaar de kans gekregen om te besturen, maar heeft geen visie getoond en bovendien ongewenst veel bestuurswisselingen laten zien. GroenLinks noemt specifiek de dossiers ten aanzien van duurzaamheid en afval. GroenLinks heeft daarom moeite met de vanzelfsprekendheid voor OpKoers.nu. GroenLinks stelt voor om het CDA en de ChristenUnie samen te laten werken aan een hoofdlijnenakkoord en vervolgens te kijken welke (1 of 2) partijen daar vanuit de inhoud aanvullingen of aanscherpingen in willen aanbrengen. Daarbij is de in te brengen bestuurskracht van groot belang.
7. *Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?*
GroenLinks heeft op voorhand geen veto's maar maakt zich wel zorgen over de positie van OpKoers.nu, zowel op het gebied van visie als op het gebied van bestuurlijke kwaliteit en stabiliteit.
8. *Waar gaat uw voorkeur naar uit: naar een raadsprogramma met (bijvoorbeeld) een strategische agenda, een collegeprogramma (op hoofdlijnen of meer gedetailleerd)? Wat zijn de redenen voor uw voorkeur?*
GroenLinks heeft een voorkeur voor een dun coalitieakkoord (dat op hoofdlijnen is voorbereid door het CDA en de ChristenUnie), waarop vervolgens wordt gekeken welke 1 of 2 partijen daar vanuit visie en inhoud aanvullingen of aanscherpingen in willen aanbrengen. Een separaat proces voor een raadsagenda kan ook worden gevolgd, dat idealiter gesteund wordt door de voltallige raad. Dit past goed bij de Hardenbergse bestuurscultuur en is goed voor de onderlinge verhoudingen.
9. *Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?*
GroenLinks vindt het belangrijk om zorgvuldig de tijd te nemen voor het informatieproces. Gebrek aan vertrouwen in de politiek moet niet in de weg staan aan een zorgvuldig proces. Het is dan verleidelijk om snel tot een besluit te komen, maar het is een belangrijk proces voor de

komende 4 jaar. Tenslotte wil GroenLinks ruimte voor meer schaduwfractieleden bij kleinere fracties.

GroenLinks krijgt het gespreksverslag ter beoordeling voorgelegd en nadat het verslag is geaccordeerd, zal het met instemming van GroenLinks na afloop van het duidingsdebat op maandag 4 april 2022 ter informatie aan alle raadsfracties worden toegezonden.

Kennismakingsgesprek informateur Hardenberg met D66

Datum:	vrijdag 1 april 2022
Tijd:	15:00 – 15:30 uur
Locatie:	Dedemsvaartzaal gemeentehuis Hardenberg
Aanwezig:	Theo Rietkerk (informateur), Jacco Rodermond (fractie voorzitter D66), Marjo de Greef (namens D66) en Erik Hoitink (ambtelijke ondersteuning en verslag)

Gespreksverslag

De informateur heet de aanwezigen van harte welkom en nadat iedereen zich kort heeft voorgesteld, licht de informateur het beoogde proces rond de coalitievorming toe. Ter voorbereiding op dit kennismakingsgesprek heeft de informateur een gespreksleidraad aan zijn gesprekspartners gestuurd, met daarin een aantal vragen die in dit kennismakingsgesprek aan de orde komen.

1. *Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?*

D66 geeft aan dat enige bescheidenheid hen past. Wel heeft de partij meer stemmen dan bij de vorige verkiezingen gekregen, maar dat heeft zich niet vertaald in zetelgroei. Wel heeft D66 zowel 50PLUS en GroenLinks ingehaald qua stemmen. Gelet op de verkiezingsuitslag lijkt Hardenberg te hebben gekozen voor oplossingen in het 'hier en nu'. Als het aan D66 ligt, wordt dat aangevuld met een wat bredere blik en een wat meer toekomstgerichte insteek.

2. *Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?*

D66 zal een kritische maar constructieve houding blijven aannemen. Mocht D66 als lijm nodig zijn bij de coalitievorming, dan loopt de partij daar zeker niet voor weg, maar bescheidenheid past D66.

3. *Wat zijn voor u de drie belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt en heeft uw fractie daarin een rangorde?*

1. Energietransitie;
2. Wonen/huisvesting;
3. Landbouwtransitie.

4. *Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen? Zo ja, waarom niet?*

D66 wil in algemene zin geen dossiers behandelen, waarin mensen uit worden gesloten. Dat geldt voor alle vormen van uitsluiting.

5. *Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?*

D66 is van mening dat het stopzetten van het gebiedsproces Kloosterhaar-Bergentheim-Sibculo teruggedraaid zou moeten worden.

6. *Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?*

Voor D66 is een coalitie waaraan zowel het CDA als de ChristenUnie deelnemen logisch. Het is de wens van D66 dat deze coalitie zou worden aangevuld met de progressiviteit van D66. Ook vanuit de basishouding van D66 zou dit voor de hand liggen.

7. *Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?*

Dit is voor D66 niet aan de orde.

8. *Waar gaat uw voorkeur naar uit: naar een raadsprogramma met (bijvoorbeeld) een strategische agenda, een collegeprogramma (op hoofdlijnen of meer gedetailleerd)? Wat zijn de redenen voor uw voorkeur?*

D66 spreekt een voorkeur uit voor een coalitieprogramma op hoofdlijnen, maar zou graag een combinatie zien van een college- en raadsprogramma. Zo is bijvoorbeeld in de vorige bestuursperiode raadsbreed gewerkt aan de SDG's. Daarnaast ligt een investeringsagenda op hoofdthema's voor D66 voor de hand. Een collegeprogramma zou op hoofdlijnen een schets voor een raadsprogramma kunnen zijn. Daar mag wel wat scherpte in terugkomen, waarbij het zo kan zijn dat niet alle partijen meedoen. Desondanks kan het dan nog steeds een raadsprogramma zijn. D66 vraagt wel expliciete aandacht voor dualisme. D66 heeft vorige periodes coalitieprogramma's niet gesteund om vrijheid van handelen te kunnen houden.

9. *Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?*

Boven de 3 belangrijke thema's die bij vraag 3 zijn genoemd, hoort voor D66 te staan: hoe ga je om met je inwoners en het belang van een integer gemeentebestuur. Er moet aandacht worden besteed aan het vergroten van het vertrouwen van de samenleving in de politiek. Dat zou een relevant thema kunnen zijn voor de werkgroep bestuurlijke vernieuwing. Maar dan wel met inbreng van inwoners.

D66 krijgt het gespreksverslag ter beoordeling voorgelegd en nadat het verslag is geaccordeerd, zal het met instemming van D66 na afloop van het duidingsdebat op maandag 4 april 2022 ter informatie aan alle raadsfracties worden toegezonden.

Kennismakingsgesprek informateur Hardenberg met Partij van de Arbeid (PvdA)

Datum: vrijdag 1 april 2022
Tijd: 15:30 – 16:00 uur
Locatie: Dedemsvaartzaal gemeentehuis Hardenberg
Aanwezig: Theo Rietkerk (informateur), Gert Luismans (fractievoorzitter PvdA) en Erik Hoitink (ambtelijke ondersteuning en verslag)

Gespreksverslag

De informateur heet de heer Luismans van harte welkom en nadat iedereen zich kort heeft voorgesteld, licht de informateur het beoogde proces rond de coalitievorming toe. Ter voorbereiding op dit kennismakingsgesprek heeft de informateur een gespreksleidraad aan zijn gesprekspartners gestuurd, met daarin een aantal vragen die in dit kennismakingsgesprek aan de orde komen.

1. *Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?*
De PvdA geeft aan dat ze al een kleine partij waren en dat ze met deze verkiezingsuitslag nog kleiner zijn geworden. Bescheidenheid past de PvdA dan ook. De PvdA heeft altijd wel met plezier deel uitgemaakt van de coalitie.
2. *Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?*
Als de PvdA wordt uitgenodigd voor verdere onderhandelingen en er wordt een aanvaardbaar akkoord bereikt, dan wil de PvdA graag deelnemen aan een coalitie.
3. *Wat zijn voor u de drie belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt en heeft uw fractie daarin een rangorde?*
 1. Het sociaal domein.
 2. Voldoende betaalbare woningen (met name voor mensen die het niet zo breed hebben). Zowel koop als sociale huur. Mensen moeten naast wonen ook deel uit kunnen blijven nemen aan het sociale leven.
 3. Duurzaamheid. Grote uitdaging is: 'Hoe is dit voor iedereen te bereiken?', met name voor mensen met een smalle beurs die wonen een sociale huurwoning.
4. *Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen? Zo ja, waarom niet?*
Dat is voor de PvdA niet aan de orde.
5. *Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?*
Nee.
6. *Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?*
De PvdA ziet een coalitie voor zich waar ook de PvdA zelf aan mag deelnemen. Een combinatie van CDA, ChristenUnie en PvdA ligt wellicht voor de hand. De PvdA is daarnaast van mening dat een college met 4 wethouders realistisch is, nu de dossiers alleen maar zwaarder zijn geworden. In dat geval zou voor de PvdA ook OpKoers.nu in beeld komen.
7. *Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?*
Daar is voor de PvdA geen sprake van.

8. *Waar gaat uw voorkeur naar uit: naar een raadsprogramma met (bijvoorbeeld) een strategische agenda, een collegeprogramma (op hoofdlijnen of meer gedetailleerd)? Wat zijn de redenen voor uw voorkeur?*

De PvdA heeft een voorkeur voor een (raads)programma op hoofdlijnen. Daarbij is het wel lastig om de gehele raad achter een dergelijk programma te scharen. Voor de PvdA geldt bovendien dat ook aan de partijleden het programma wordt voorgelegd. Ook een eventueel collegeprogramma zou wat betreft de PvdA op hoofdlijnen moeten worden opgesteld.

9. *Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?*

Van deze gelegenheid maakt de PvdA geen gebruik.

De PvdA krijgt het gespreksverslag ter beoordeling voorgelegd en nadat het verslag is geaccordeerd, zal het met instemming van de PvdA na afloop van het duidingsdebat op maandag 4 april 2022 ter informatie aan alle raadsfracties worden toegezonden.

Kennismakingsgesprek informateur Hardenberg met VVD

Datum: vrijdag 1 april 2022
Tijd: 16:00 – 16:30 uur
Locatie: Dedemsvaartzaal gemeentehuis Hardenberg
Aanwezig: Theo Rietkerk (informateur), Bert Gelling (fractievoorzitter VVD), Jeanet Meijerink (raadslid VVD) en Erik Hoitink (ambtelijke ondersteuning en verslag)

Gespreksverslag

De informateur heet de aanwezigen van harte welkom en nadat iedereen zich kort heeft voorgesteld, licht de informateur het beoogde proces rond de coalitievorming toe. Ter voorbereiding op dit kennismakingsgesprek heeft de informateur een gespreksleidraad aan zijn gesprekspartners gestuurd, met daarin een aantal vragen die in dit kennismakingsgesprek aan de orde komen.

1. *Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?*

Hoewel de VVD gehoopt had op een wat betere uitslag, is de partij toch wel tevreden. De VVD zit sinds 2010 constant rond de 3 zetels. In 2018 werden weliswaar 4 zetels behaald, maar dat had vooral te maken met het landelijk beeld. De VVD heeft wel last gehad van de lage opkomst. De basishouding in de afgelopen periode is voortdurend geweest: kritisch waar nodig, opbouwend waar kon.

2. *Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?*

De gewenste rol is ongewijzigd gebleven ten opzichte van de periode voorafgaand aan de verkiezingen. De VVD wil graag deelnemen aan een college en heeft daar ook een passende houding bij getoond in de afgelopen jaren. De VVD is in het algemeen een betrouwbare bestuurderspartij. Dat is ook landelijk zo. De VVD kenschetst zich in de Hardenbergse raad als een zeer constructieve fractie die bestaat uit hardwerkende leden met een uitstekende staat van dienst en een goede verbinding in de hele gemeente. De VVD koerst aan op een stabiel, kwalitatief, betrouwbaar en constructief gemeentebestuur. Daarbij moet expliciet worden ingezet op teamvorming. Dat heeft de VVD in de afgelopen periode wel wat gemist. Daarom heeft de VVD ook al vroegtijdig ingezet op een goede kandidaat-bestuurder. De VVD constateert verder dat er veel wisselingen hebben plaatsgevonden in het gemeentebestuur. Dat is zowel bij de bestuurders vanuit OpKoers.nu en de PvdA te zien. Daarbij is ook wel wat te vinden van de kwaliteit van bestuurders.

3. *Wat zijn voor u de drie belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt en heeft uw fractie daarin een rangorde?*

1. Doorontwikkeling economische agenda, waaronder wordt verstaan: ruimte om te ondernemen, bouwen op maat (niet alleen op aantal, maar kwalitatief hoogstaand en onderscheidend), bereikbaarheid (o.a. N36, optimalisatie verbinding met Zwolle) en energietransitie (waarbij gebruik kan worden gemaakt van de betrekkelijke rust tot 2030 door niet te hard te duwen op windmolens en gebruik te maken van innovatie, waarbij ondernemers in het buitengebied worden betrokken, zoals bijvoorbeeld de Future Farm).
2. Bestuurlijke vernieuwing en vergroting van betrokkenheid van inwoners. Daarbij is participatie meer dan een 'vinkje'. Ook zou moeten worden ingezet op het begrijpelijker en toegankelijker maken van gemeentelijke stukken.

3. Groter durven denken dan 'gewoon doen'. Daarbij is (boven)regionale samenwerking van belang en dient Hardenberg nog meer op de kaart te worden gezet. Het binnenhalen van subsidies is van belang om uitvoering te kunnen geven aan plannen waarbij de gemeente afhankelijk is van externe financiering. Ook valt hier te denken aan de integratie van statushouders, de doorontwikkeling van de transformatie in de zorg, uitvoering geven aan het fietspadenplan, het verbeteren van dienstverlening en interne organisatie. Ook wordt hier het stimuleren van sport en een gezonde leefstijl genoemd. Bovendien is focus op het onderscheidende karakter van Hardenberg van belang en mag er meer aandacht komen voor culturele evenementen.
4. *Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen? Zo ja, waarom niet?*
Deze zijn voor de VVD niet aan de orde.
5. *Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?*
Daarvan is geen sprake, hoewel de VVD niet enthousiast is over het Fonds Maatschappelijke Initiatieven.
6. *Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?*
De VVD constateert dat de verkiezingsuitslag veel ruimte voor coalitievorming laat. Het is echter de verantwoordelijkheid van iedere partij om te komen tot een stabiel en constructief bestuur dat gewoon hard aan het werk gaat voor alle inwoners. Dus ook voor dat deel van de samenleving dat niet heeft gestemd. De Hardenbergse raad is altijd zeer constructief geweest en zeker in staat om kaders uit te werken waarmee ieder college aan de slag kan. Voor de VVD ligt coalitiedeelname van het CDA en de ChristenUnie voor de hand. En hoewel de VVD bescheidenheid past, is de VVD van mening dat de VVD een constructieve bijdrage aan een coalitie kan leveren. Zeker ook gezien de inzet in de afgelopen jaren. De VVD heeft er vertrouwen in dat dit beeld ook door de andere partijen wordt herkend. Ten aanzien van eventuele deelname van OpKoers.nu aan een coalitie, is dat voor de VVD sterk afhankelijk van de kwaliteit van een kandidaat-wethouder. In de afgelopen bestuursperiode heeft de fractie van OpKoers.nu naar het oordeel van de VVD nauwelijks een bijdrage geleverd en met betrekking tot de 3 opeenvolgende bestuurders van OpKoers.nu hebben deze voornamelijk in ongemakkelijke momenten voorzien. Deelname van andere partijen aan een coalitie ligt voor de VVD niet voor de hand.
7. *Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?*
Voor de VVD bestaan geen veto's, maar bestuurders moeten absoluut gekwalificeerd zijn.
8. *Waar gaat uw voorkeur naar uit: naar een raadsprogramma met (bijvoorbeeld) een strategische agenda, een collegeprogramma (op hoofdlijnen of meer gedetailleerd)? Wat zijn de redenen voor uw voorkeur?*
De VVD heeft een voorkeur voor een raadsprogramma (strategische agenda) vanuit de wens aan meer dualisme. Een dergelijk programma biedt volop ruimte aan de kaderstellende en politieke rol van alle raadsfracties. Het college geeft daar uitvoering aan en adviseert de coalitiefracties over de voorgang en/of de gewenste aanpassingen. De coalitiefracties zorgen er daarvoor dat het college niet verrast wordt. Bij voortschrijdend inzicht en/of veranderende

omstandigheden biedt het raadsprogramma wel de ruimte voor de raad om op constructieve wijze aanpassingen te bespreken en alsdan uit te laten voeren.

9. *Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?*

Van deze gelegenheid maakt de VVD geen gebruik.

De VVD krijgt het gespreksverslag ter beoordeling voorgelegd en nadat het verslag is geaccordeerd, zal het met instemming van de VVD na afloop van het duidingsdebat op maandag 4 april 2022 ter informatie aan alle raadsfracties worden toegezonden.

Kennismakingsgesprek informateur Hardenberg met ChristenUnie

Datum:	vrijdag 1 april 2022
Tijd:	16:30 – 17:00 uur
Locatie:	Dedemsvaartzaal gemeentehuis Hardenberg
Aanwezig:	Theo Rietkerk (informateur), Alwin te Rietstap (lijsttrekker ChristenUnie en thans wethouder), Simone Hof (fractievoorzitter ChristenUnie) en Erik Hoitink (ambtelijke ondersteuning en verslag)

Gespreksverslag

De informateur heet de aanwezigen van harte welkom en nadat iedereen zich kort heeft voorgesteld, licht de informateur het beoogde proces rond de coalitievorming toe. Ter voorbereiding op dit kennismakingsgesprek heeft de informateur een gespreksleidraad aan zijn gesprekspartners gestuurd, met daarin een aantal vragen die in dit kennismakingsgesprek aan de orde komen.

1. *Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?*

De ChristenUnie is blij met de uitslag en met de zetelwinst voor de eigen partij. De ChristenUnie constateert wel dat de verkiezingen zijn beïnvloed door corona, de Oekraïne crisis en landelijke ontwikkelingen. Voor het overige is de verkiezingsuitslag voor de ChristenUnie grotendeels in lijn met algemene trends.

2. *Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?*

In de verkiezingscampagne heeft de ChristenUnie al aangegeven dat zij niet wegloopt voor bestuurlijke verantwoordelijkheid. De ChristenUnie heeft in de afgelopen raadsperiodes ook altijd bestuursverantwoordelijkheid genomen. De ChristenUnie ziet voor zichzelf een positie in de te vormen coalitie, en ervaart de zetelwinst als steun voor de afgelopen bestuursperiode.

3. *Wat zijn voor u de drie belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt en heeft uw fractie daarin een rangorde?*

1. Sociaal beleid (inclusief gezondheid, welzijn, jeugdzorg etc.). De transitie in het sociaal domein zullen echt een vervolg moeten krijgen.
2. Wonen (maar dat thema moet wel wat verbreed worden tot leefbaarheid: gezond en prettig wonen). Er ligt een grote bouwopgave, maar deze zal moeten worden verbonden met o.a. een adequaat voorzieningenniveau, schone lucht en water.
3. Duurzame en brede welvaart, waaronder mede zijn begrepen de duurzaamheidsopgave, innovatie, circulariteit, economisch beleid en de positionering van Hardenberg in de verschillende regio's.

Bovenal zal er voor de ChristenUnie aandacht moeten zijn voor integraliteit tussen de verschillende thema's.

4. *Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen? Zo ja, waarom niet?*

Deze zijn de ChristenUnie niet aan de orde.

5. *Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?*

Nee. Dat is ook niet de manier van besturen die de ChristenUnie voorstaat.

6. *Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?*

Als er uitsluitend vanuit de verkiezingsuitslag zou worden geredeneerd, zou een coalitie van ChristenUnie, CDA en OpKoers.nu voor de hand liggen. Vanuit de vele bestuurlijke uitdagingen die er voor Hardenberg, is kwaliteit en stabiliteit van bestuur echter van wezenlijk belang. Daarom zijn er voor de ChristenUnie ook andere varianten mogelijk om tot een coalitie te komen. Gezien de bestuurlijke opgaven heeft de ChristenUnie een lichte voorkeur voor 4 wethouders, die dan zijn te verdelen over 4 partijen. De noodzakelijke bestuurlijke stabiliteit blijft voor de ChristenUnie wel een worsteling en een coalitie van 4 partijen vertegenwoordigt daarnaast wel veel spanning. Dat kan de noodzakelijke samenwerking tussen coalitie en oppositie op spanning zetten. De VVD zou voor de ChristenUnie een vierde coalitiepartij kunnen zijn, temeer omdat de wethouders-kandidaat van de VVD al bekend is. Die kandidaat staat voor de ChristenUnie voor stabiliteit en kwaliteit. Dat is voor de ChristenUnie normgevend. De ChristenUnie constateert wel dat er in de afgelopen bestuursperiode veel bestuurswisselingen hebben plaatsgevonden. Dat heeft de bestuurlijke stabiliteit geen goed gedaan. De ChristenUnie schat in dat een college met 3 wethouders wel wat krap is om ontwikkeling van Hardenberg door te zetten. Bovendien moet een gezonde werk-privé balans het uitgangspunt zijn. Juist ook in regionaal verband is bestuurlijke stabiliteit en adequate bestuurlijke inzet vanuit Hardenberg van groot belang. De ChristenUnie sluit een coalitie met 3 partijen en 4 wethouders overigens niet uit. Een college met 4 wethouders past naar het oordeel van de ChristenUnie ook beter bij een gemeente met aard en omvang van Hardenberg.

7. *Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?*

Die zijn er voor de ChristenUnie niet, maar de kwaliteit en de stabiliteit van bestuur is wel zo relevant voor de ChristenUnie, dat vooraf zicht moet zijn op de wethouders-kandidaten. Bij het CDA, de ChristenUnie en de VVD is dat bekend, maar bij OpKoers.nu is dat niet bekend en dat is wel de partij die in de afgelopen periode 3 bestuurswisselingen heeft gehad.

8. *Waar gaat uw voorkeur naar uit: naar een raadsprogramma met (bijvoorbeeld) een strategische agenda, een collegeprogramma (op hoofdlijnen of meer gedetailleerd)? Wat zijn de redenen voor uw voorkeur?*

Bij een brede coalitie past naar het oordeel van de ChristenUnie geen dichtgetimmerd coalitieakkoord. Dat miskent namelijk de positie van de oppositie. De voorkeur van de ChristenUnie gaat daarom uit naar een coalitieprogramma op hoofdlijnen. Over investeringsopgaven zullen wel wat concreter afspraken gemaakt moeten worden. Een raadsagenda zou voor de ChristenUnie kunnen op enkele thema's. Daarbij zullen de ervaringen van de afgelopen raadsperiode wel mee moeten worden genomen. Voor een raadsagenda zal op hoofdthema's wel wat duiding moeten worden gegeven op bijvoorbeeld investeringsniveau.

9. *Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?*

Van deze mogelijkheid maakt de ChristenUnie geen gebruik.

De ChristenUnie krijgt het gespreksverslag ter beoordeling voorgelegd en nadat het verslag is geaccordeerd, zal het met instemming van de ChristenUnie na afloop van het duidingsdebat op maandag 4 april 2022 ter informatie aan alle raadsfracties worden toegezonden.

Kennismakingsgesprek informateur Hardenberg met OpKoers.nu

Datum:	vrijdag 1 april 2022
Tijd:	17:00 – 17:30 uur
Locatie:	Dedemsvaartzaal gemeentehuis Hardenberg
Aanwezig:	Theo Rietkerk (informatuur), Annie Kelder (fractievoorzitter OpKoers.nu), Mariëlle Giethoorn (raadslid OpKoers.nu) en Erik Hoitink (ambtelijke ondersteuning en verslag)

Gespreksverslag

De informatuur heet de aanwezigen van harte welkom en nadat iedereen zich kort heeft voorgesteld, licht de informatuur het beoogde proces rond de coalitievorming toe. Ter voorbereiding op dit kennismakingsgesprek heeft de informatuur een gespreksleidraad aan zijn gesprekspartners gestuurd, met daarin een aantal vragen die in dit kennismakingsgesprek aan de orde komen.

- Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?*
OpKoers.nu is blij met een hele mooie winst van 2 zetels. De partij groeit nu voor de tweede opeenvolgende keer. En dat is een gestage groei. OpKoers.nu wil zo lang mogelijk gewoon blijven om een stabiele partij te blijven. De fractievoorzitter heeft de partij zelf opgericht en deze groeit mooi en daar kan OpKoers.nu verder mee.
- Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?*
OpKoers.nu wil meedoen aan een nieuwe coalitie en hoopt ook mee te mogen doen. OpKoers.nu wil verantwoordelijkheid nemen in het bestuur.
- Wat zijn voor u de drie belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt en heeft uw fractie daarin een rangorde?*
 - Tegengaan woningnood.
 - Verbinding tussen verschillende kernen, met name vanuit bereikbaarheid in brede zin.
 - Kernenbeleid en participatie van inwoners. Inwoners moeten mee kunnen praten over wat er in hun kern gebeurt. Dat past ook bij een lokale partij als OpKoers.nu. Dorpsvisies moeten niet onder in de la verdwijnen.
- Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen? Zo ja, waarom niet?*
Die zijn voor OpKoers.nu niet aan de orde.
- Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?*
Die zijn voor OpKoers.nu niet aan de orde.
- Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?*
Voor OpKoers.nu zijn 3 wethouders te weinig. Voor OpKoers.nu zijn 4 wethouders gewenst om Hardenberg te besturen en dan met een zo breed mogelijke coalitie. Het CDA is nog steeds de grootste en de ChristenUnie was ook coalitiedelnemer. De PvdA ligt voor OpKoers.nu minder voor de hand, gezien het zetelverlies. OpKoers.nu zal als tweede partij sowieso meedoen. Gezien de voorkeur voor 4 wethouders, zou er naast CDA, OpKoers.nu en ChristenUnie nog een vierde partij deel kunnen nemen aan een coalitie.

7. *Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?*

Dat is voor OpKoers.nu niet aan de orde. De partij waardeert iedereen die een inbreng heeft.

8. *Waar gaat uw voorkeur naar uit: naar een raadsprogramma met (bijvoorbeeld) een strategische agenda, een collegeprogramma (op hoofdlijnen of meer gedetailleerd)? Wat zijn de redenen voor uw voorkeur?*

De vorige bestuursperiode was sprake van een combinatie. OpKoers.nu constateert dat hoofdzakelijk gewerkt is vanuit het coalitieakkoord. OpKoers.nu heeft een voorkeur voor een akkoord op hoofdlijnen. Tegelijkertijd moet er wel ruimte voor debat zijn, zodat alle raadsfracties kunnen meedoen.

9. *Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?*

OpKoers.nu hoopt op mooie onderhandelingen.

OpKoers.nu krijgt het gespreksverslag ter beoordeling voorgelegd en nadat het verslag is geaccordeerd, zal het met instemming van OpKoers.nu na afloop van het duidingsdebat op maandag 4 april 2022 ter informatie aan alle raadsfracties worden toegezonden.

Kennismakingsgesprek informateur Hardenberg met CDA

Datum:	vrijdag 1 april 2022
Tijd:	17:30 – 18:00 uur
Locatie:	Dedemsvaartzaal gemeentehuis Hardenberg
Aanwezig:	Theo Rietkerk (informateur), Martijn Breukelman (fractievoorzitter CDA en thans wethouder), Elma Soeten (raadslid CDA) en Erik Hoitink (ambtelijke ondersteuning en verslag)

Gespreksverslag

De informateur heet de aanwezigen van harte welkom en nadat iedereen zich kort heeft voorgesteld, licht de informateur het beoogde proces rond de coalitievorming toe. Ter voorbereiding op dit kennismakingsgesprek heeft de informateur een gespreksleidraad aan zijn gesprekspartners gestuurd, met daarin een aantal vragen die in dit kennismakingsgesprek aan de orde komen.

- 1. Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?*
Het CDA ervaart het als winst dat de partij op 11 zetels is gebleven. Het CDA is duidelijk de grootste partij gebleven. De verkiezingsuitslag laat een brede voedingsbodem voor 3 tot 4 partijen zien. Verder is het beeld wat versnipperd.
- 2. Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?*
Het CDA wil een leidende rol in de coalitievorming nemen. Voor het CDA is het vanzelfsprekend dat zij bestuurlijke verantwoordelijkheid neemt in een nieuw college.
- 3. Wat zijn voor u de drie belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt en heeft uw fractie daarin een rangorde?*
 - Wonen / volkshuisvesting in de meest brede zin van het woord. Aantallen, betaalbaarheid, in kernen, starters en jongeren, sociale huur, etc.
 - Leefbaarheid in kleine kernen. Hardenberg heeft 29 kernen, waarbij het belangrijk is dat iedereen daar prettig kan wonen en leven. Daarbij past een wat meer gestructureerd kernenbeleid. Daarbij gaat het o.a. om basisvoorzieningen in de kernen en het kunnen wonen met zorg. Het CDA constateert dat het Fonds Maatschappelijke Initiatieven nauwelijks gebruikt wordt vanwege de veelheid aan regels. Inwoners zouden meer betrokken moeten worden bij initiatieven, in plaats van dat de overheid voortdurend regels en voorwaarden stelt. Daarbij gaat ook over bereikbaarheid binnen en buiten de gemeente, met aandacht voor alle vervoersmodaliteiten.
 - Landbouw. Dit was een wezenlijk onderdeel van de verkiezingscampagne van het CDA. De lokale speelruimte is weliswaar beperkt op dit thema, maar er moet wel worden gezocht naar de maximale lokale ruimte op bijvoorbeeld planologisch vlak. Het is van belang om waardering voor de sector uit te blijven uitspreken. Landbouwontwikkeling is van groot belang, temeer omdat agrarische ondernemers ook in economische zin van belang zijn voor Hardenberg. Wellicht dat kan worden ingezet op een gemeentelijk accountmanager landbouw.
- 4. Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen? Zo ja, waarom niet?*
Die zijn voor het CDA niet aan de orde.

5. *Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?*
Die zijn voor het CDA niet aan de orde.
6. *Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?*
Voor het CDA is eigen deelname aan een coalitie vanzelfsprekend. Voor het CDA is het niet logisch om partijen met 2 of minder zetels deel te laten nemen aan een coalitie, aangezien dan het verschil in omvang tussen de partijen in een college te groot wordt. Een coalitie met slechts 2 partijen is voor het CDA ook niet logisch, omdat dit geen recht doet aan de verkiezingsuitslag en bovendien een coalitie daarmee onvoldoende breed is. Voor het CDA resteren de varianten met 3 of 4 partijen en 3 of 4 wethouders. Dat zou – gelet op de genoemde uitgangspunten – kunnen leiden tot een coalitie waaraan naast het CDA ook OpKoers.nu en/of de ChristenUnie en/of de VVD kan deelnemen. Voor het CDA is de kwaliteit en de stabiliteit van kandidaat-bestuurders van groot belang. Het CDA heeft een voorkeur voor 4 wethouders, maar sluit een college met 3 wethouders niet uit.
7. *Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?*
Het CDA heeft op voorhand geen veto's, maar benoemt een kwalitatief stabiel bestuur wel als wezenlijk element.
8. *Waar gaat uw voorkeur naar uit: naar een raadsprogramma met (bijvoorbeeld) een strategische agenda, een collegeprogramma (op hoofdlijnen of meer gedetailleerd)? Wat zijn de redenen voor uw voorkeur?*
Het CDA heeft een voorkeur voor een coalitieprogramma op hoofdlijnen, met voldoende ruimte voor inbreng en debat vanuit de raad. Maar op onderdelen zal een coalitieakkoord wel wat concreter moeten worden uitgewerkt. Een coalitieakkoord moet daarbij niet volledig worden dichtgetimmerd, maar zal wel een concrete investeringsrichting moeten bevatten.
9. *Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?*
Naast de bij vraag 3 genoemde drie belangrijkste onderwerpen, vindt het CDA dat er ook voldoende aandacht moet zijn voor welzijn en armoedebeleid, waarbij het uitgangspunt moet zijn: genereus maar eenvoudig. Tevens moet er voldoende aandacht voor veiligheid en preventie zijn, evenals voor mobiliteit, brede welvaart, centrumontwikkeling en regionale positionering.

Het CDA krijgt het gespreksverslag ter beoordeling voorgelegd en nadat het verslag is geaccordeerd, zal het met instemming van het CDA na afloop van het duidingsdebat op maandag 4 april 2022 ter informatie aan alle raadsfracties worden toegezonden.